

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Specjalność nauczycielska (nazwa specjalności)

Nazwa	Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)	
Nazwa w j. ang.	<i>Student with Special Educational Needs</i>	
Koordynator	dr E. Osękowska	Zespół dydaktyczny
		Zespół IPSKN
Punktacja ECTS*		

Opis kursu (cele kształcenia)

- Zapoznanie z podstawowymi regulacjami prawnymi w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- Poznanie najczęstszych przyczyn niepowodzeń szkolnych ucznia
- Poznanie problemów ucznia z dysleksją (dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią), nadpobudliwością psychoruchową z deficytami uwagi (ADHD), zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD), zaburzeniami zachowania, zaburzeniami odżywiania (anoreksją i bulimią) oraz wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <p>W01 pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;</p> <p>W02 sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym</p>	<p>B.2.W4.</p> <p>B.2.W5.</p>

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Umiejętności	Student umie, potrafi:	
	U01 potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów; U02 potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;	B.2.U5 B.2.U6

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Kompetencje społeczne		
	K01 okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy K02 profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej K03 samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej K04 współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K1 B.2.K2 B.2.K3 B.2.K4

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin		-		15		-		-		-		-

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody problemowe, eksponujące i podające; wykład, prezentacja multimedialna, film, analiza przypadków; metody aktywizujące, interpretacja przepisów, warsztaty problemowe

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Egzamin praktyczny
W01						X		x				X	
W02						X		x				X	
U01						X		x				X	
U01						X		x				X	
K01		X						x					
K02		X						x					
K03								x					
K04		X						X					

Kryteria oceny	<p>Udział w analizach i dyskusji; umiejętność interpretacji przepisów prawa dotyczących pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych -20%</p> <p>Do wyboru: projekt/plan pracy z uczniem (współpracy z nauczycielami i rodzicami): z dysleksją, dyskalkulią, nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi, ASD lub innymi trudnościami rozwojowymi lub praca wykonana z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych - prowadzenie z dzieckiem Dziennika Wydarzeń przez 2 tygodnie – 80%</p> <p>Egzamin pisemny. Kryteria oceniania: 91 – 100% bardzo dobry (5.0), 81 – 90% plus dobry (4.5), 71 – 80% dobry (4.0), 61 – 70% plus dostateczny (3.5), 51 – 60% dostateczny (3.0), 50% i poniżej 50% niedostateczny (2.0)</p>
----------------	---

Uwagi	<p>Istota przedmiotu zawiera się w kilku aspektach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajomości prawa związanego z prawami ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i obowiązkami nauczyciela w tym zakresie, odpowiedzialności zawodowej oraz umiejętnością interpretacji odpowiednich przepisów; - wiedzy na temat najczęściej występujących zaburzeń rozwojowych i neurorozwojowych u dziecka oraz znajomości metod pracy z określonymi trudnościami rozwojowymi - wykształceniu potrzeby stałej aktualizacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji nauczycielskich
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Podstawy prawne funkcjonowania szkoły i znajomość obowiązków nauczyciela wynikających z zapisów prawa, szczególnie zaś Ustawy o systemie oświaty, Karty Nauczyciela, Kodeksu Pracy oraz rozporządzeń MENiS związanych z pracą z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pojęcia integracji i inkluzji.
- Poznanie specyficznych trudności w uczeniu się i zachowaniu u uczniów z różnymi problemami rozwojowymi, neurorozwojowymi, szczególnie najczęściej występującymi (ADHD, zaburzeniem ze spektrum autyzmu, dysleksją, dyskalkulią), zaburzeniami odżywiania oraz uczniów ze szczególnymi uzdolnieniami, z zespołem Tourette'a, a także z uczniem wybitnie zdolnym.
- Projektowanie działań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Obowiązki nauczyciela wynikające z opieki nad grupą uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poznanie technik i metody pracy z takimi uczniami, planowanie pracy nauczyciela, interwencje.

Wykaz literatury podstawowej

Kołodziejczyk A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska: ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej – Przewodnik dla rodziców i wychowawców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2016

Orłowska – Popek Z., Błasiak-Tytuła M., Dziennik wydarzeń jako technika kształtowania kompetencji komunikacyjnej w sytuacji dwujęzyczności, „Conversatoria Linguistica”, Rocznik XI/2017, Siedlce, s. 157-170.

Potempaska E, Kołodziejczyk A: Trening Zastępowania Agresji. Część I. Remedium 2001

Mihilewicz S., Dziecko z trudnościami w rozwoju, Impuls, Kraków, 2001
 Dąbrowska A. , Steinborn B. , Zaburzenia zachowania i emocji w zespole Tourette'a, Katedra i Klinika Neurologii Wieków Rozwojowych, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu; Review Papers Child Neurology Vol. 28/2019, nr 57, DOI:10.20966/chn.2019.57.450
 J. Wycisk, B. Ziółkowska, Młodzież przeciwko sobie: zaburzenia odżywiania i samouszkodzenia - jak pomóc nastolatkom w szkole, Warszawa : Difin, cop. 2010
 Boraczyńska M., Uczeń zdolny - metody pracy, Warszawa, Raabe Spółka Wydawnicza, 2012
 J. Cieszyńska, M. Korendo, Wczesna interwencja terapeutyczna, Wyd. Edukacyjne, Kraków, 2007
 AKTY PRAWNE (z: www.isap.sejm.gov.pl) – aktualni obowiązujące w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
 M. Mikołajczak., Wspomaganie rozwoju dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera 2 . Poradnik dla rodziców i terapeutów, Difin, 2023.
 K. Słupek., Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, dostosowanie wymagań, Harmonia, Gdańsk 2018.
 G. Reid., Dysleksja. Podręcznik praktyka, Harmonia, 2018.
 B. Dyrda., Edukacyjne wspieranie uczniów zdolnych: studium społeczno – pedagogiczne, ŻAK, Warszawa 2012.
 Z. Pomirska., Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisania, ZNP, 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dobińska G, Cieślakowska – Ryczko A., 2019, Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu, edukacji i terapii, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź
 Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, 2002, Wyd. Media Rodzina, Poznań
 Pawliczuk W., Łobodda K. , Nowińska A., Trening Zastępowania Agresji: opis metody, jej skuteczność oraz zastosowanie w praktyce oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży, Psychiatr Psychol Klin 2015, 15 (1), p. 33–37.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	5
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1